

prima instanță: V. Puica
instanța de apel: N. Cernat, A. Pohopol, A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-3087/14

ÎNCHEIERE

29 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Granaci Gheroghe, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Granaci Gheorghe împotriva Anastasiei Granaci cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei alimentare și la cererea reconvențională a Anastasiei Granaci împotriva lui Granaci Gheorghe, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica mun. Chișinău cu privire la permiterea ieșirii copiilor la domiciliul mamei peste hotarele țării fără acordul tatălui,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 20 mai 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Granaci Gheorghe, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău 29 ianuarie 2014, prin care acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost admise parțial,

c o n s t a t ă:

La 07 mai 2013, Granaci Gheorghe, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anastasiei Granaci cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei alimentare.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 06 decembrie 2012, a fost desfăcută căsătoria între el și Granaci Anastasia, fiind stabilit domiciliul copiilor minori Granaci Denis și Granaci Carolina cu mama acestora, Granaci Anastasia, inclusiv, fiind încasată și pensia de întreținere a copiilor.

Susține că ulterior pârâta a părăsit domiciliul, plecând la muncă în Italia, iar din momentul plecării copiii au rămas fără grija părintească, alimentație caldă și nesupravegheați de cineva.

Menționează că la 19 martie 2013, dânsul a anunțat Inspectoratul de Poliție sectorul Botanica mun. Chișinău despre faptul că copiii lui ar putea să se afle fără supraveghere, iar prin raportul din 19 martie 2013, inspectorul Valeriu Vladiuc a constatat că copiii cu adevărat au fost lăsați de către pârâtă fără grija părintească, fapt confirmat prin prezentarea nr. 4179 din 20 martie 2013, întocmită de inspectorul șef adjunct N. Cicariov, prin care s-a propus inițierea tutelei asupra copiilor minori după

tatăl acestora și de a fi monitorizată familia Granaci de către reprezentantul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica mun. Chișinău.

Invocă că în prezent copii Granaci Denis și Granaci Carolina frecventează Liceul Teoretic „N. Iorga”, fiind în clasa a 9-a și respectiv a 4-a, aceștia având necesitatea de a fi supravegheați zilnic, pe motiv ca să nu se abată de la însușirea materialului și să nu capete deprinderi negative.

Afirmă că pentru asigurarea normală a dezvoltării copiilor Granaci Denis și Granaci Carolina, este necesar de a fi stabilit domiciliul acestora cu dânsul, deoarece, dispune de spațiu locativ situat în mun. Chișinău, bd. Decebal 1, ap. 513, iar până la desfacerea căsătoriei copiii au fost în grija sa, cu atât mai mult că copii doresc ca să rămână în grija lui, pentru a li se asigura alimentația caldă, ajutor la efectuarea temelor și protecție, și ținând cont că copiii minori au nevoie de haine, alimentație și bani pentru efectuarea cheltuielilor legate de deplasarea la școală, achiziționarea de manuale și rechizite, dânsul consideră necesară încasarea pensiei alimentare din contul pârâtei în beneficiul său într-o sumă bănească fixă de 3000 lei, lunar.

La 29 noiembrie 2013 Granaci Anastasia, reprezentată de avocatul Mariana Martalog, a depus cerere reconvențională împotriva lui Granaci Gheorghe intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica mun. Chișinău cu privire la permiterea ieșirii copiilor la domiciliul mamei peste hotare țării fără acordul tatălui.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că, prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 06 decembrie 2012 a fost admisă acțiunea sa privind desfacerea căsătoriei, fiind stabilit domiciliul copiilor minori cu mama Granaci Anastasia și încasată pensia de întreținere a copiilor, iar acțiunea reconvențională a lui Granaci Gheorghe cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori cu tatăl, Granaci Gheorghe a fost respinsă ca fiind neântemeiată, soluția care a fost menținută și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2013.

Susține că în cadrul examinării pricinii s-a stabilit, că din partea lui Granaci Gheorghe au avut loc acte de violență fizică și psihică față de membrii familiei sale, inclusiv față de copiii minori, fapt confirmat prin ordonanța de protecție emisă de Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 29 octombrie 2012, care la 28 ianuarie 2013, a fost prelungită încă pentru 3 luni.

Indică că potrivit rapoartelor de evaluare psihologică a copiilor întocmite de Centrul Național de prevenire a abuzului față de copiii din 11 mai 2012, copii au mai mare atașament față de mamă și doresc să fie alături de dânsa, pe când față de tata lor, Granaci Gheorghe, manifestă precauție exprimată prin strategia comportamentală de a păstra distanță, de a nu-l provoca întâmplător la ceartă, iar relațiile cu tatăl fiind perturbate de comportamentul abuziv din partea ultimului asupra întregii familii.

Menționează că urmare a existenței unei hotărâri irevocabile privind stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama și a dorinței copiilor să trăiască cu aceasta cât și ținând cont de faptul că ultima este asigurată cu spațiu locativ și un serviciu stabil în Italia, consideră necesar de a se adresa cu prezenta acțiune reconvențională.

Susține că în ultimii 8 ani, dânsa lucrează în Italia orașul Roma și din veniturile obținute și-a întreținut familia și a procurat apartamentul, în care locuiesc copii cu pârâtul, iar pe parcursul acestor ani permanent s-a interesat de soarta copiilor, purtând convorbiri telefonice sau prin internet, cu atât mai mult că din momentul legalizării sale în Italia, dânsa a început să circule liber, având posibilitatea de a veni în țară ori de câte ori ar dori.

Mai invocă că din cauza comportamentului agresiv al pîrului față de dînsa și copiii lor, a hotărît să-și ea copii cu dînsa în Italia, însă pîrîtul refuză de a semna acordul pentru plecarea copiilor cu dînsa în Italia, fapt care, în opinia sa, contravine intereselor majore a copiilor, mai mult că dînsa este îngrijorată pentru fiica sa Carolina, care are o vîrstă fragedă de 12 ani și necesită mai mult susținerea și îngrijirea mamei decât a tatălui.

Afirmă că la locul său de domiciliu din Italia sunt condiții de trai mai bune și o atmosferă psihologică mai favorabilă, iar fiica Carolina v-a avea o odaie separată, pe cînd în Republica Moldova fiica sa locuiește cu fratele său Denis și cu tatăl său într-o singură odaie, fapt care o intimidează.

Totodată indică că fiica Carolina v-a putea să-și continue studiile la școala de pe lângă Ambasada Republicii Moldova, iar careva impedimente în întrevederile și comunicările cu tatăl, Granici Gheorghe, dînsa nu va crea, mai mult că este asigurată cu spațiu locativ cu o suprafață de 92 m.p., care este suficient pentru 6 persoane, inclusiv, pentru copiii minori, avînd și un salariu de 900 euro lunar.

Relevă reclamanta că după ultima adresare către Granici Gheorghe, acesta a menționat că în cazul în care dînsa refuză de la pensia alimentară și îi va achita suma de 4000 euro, el va accepta plecarea copiilor în Italia, susținînd, însă că pîrîtul nu a achitat pensia de întreținere pentru copiii minori începînd cu 03 mai 2013 și pînă în prezent.

Solicită permiterea plecării copiilor minori Granaci Carolina, născută la 03 aprilie 2001 și Granaci Denis, născut la 20 martie 1996 peste hotarele Republicii Moldova, la locul de domiciliu a mamei Granaci Anastasia, fără acordul tatălui Granaci Gheorghe.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 ianuarie 2014, acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost admise parțial, fiind stabilit locul de trai al copiilor minori Granaci Denis născut la 20 martie 1996 și Granaci Carolina născută la 03 aprilie 2001 la domiciliul tatălui Granaci Gheorghe, pînă la plecarea în Italia și a fost permisă plecarea copilului minor Granaci Carolina născută la 03 aprilie 2001 din Republica Moldova în Italia la domiciliul mamei Granaci Anastasia în lipsa acordului tatălui Granaci Gheorghe. În rest acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2014, a fost respins apelul declarat de Granaci Gheorghe și menținută hotărîrea primei instanțe.

În motivarea deciziei instanța a invocat prevederile art. 16 alin.(4) art. 63, art. 74 alin.(1), (3), art. 54 din Codul familiei, care reglementează drepturile și obligațiile personale ale soților, ale părinților și obligația de întreținere dintre părinți și copii, care indică că în cazul cînd părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părților. Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținîndu-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a împlinit vîrsta de 10 ani). În acest caz instanța judecătorească v-a lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vîrsta copilului, calitățile morale, ale părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța a reținut că Granaci Carolina și-a exprimat dragostea în aceeași măsură atît pentru mama Granaci Anastasia, cît și pentru tata Granaci Gheorghe, însă, aceasta dorește să locuiască cu mama în Italia, pentru a da curs altor condiții de învățătură, dezvoltare personală, caracteristică și ținîndu-se cont de avizul a Direcției pentru Protecția Dreptului

Copilului sectorul Botanica din 15 ianuarie 2014, instanța a menținut opinia copilului și faptul că Granaci Anastasia dispune de spațiu locativ necesar pentru a locui împreună cu copilul minor și are un salariu brut de 900 euro, iar referitor la respingerea pretenției Anastasiei Granici, ce ține de permiterea plecării fiului minor Granici Denis în Italia, în lipsa acordului tatălui său, instanța a reținut că la 20 martie 2014, Granici Denis a atins vârsta majoratului și că acesta și-a exprimat acordul să plece în Italia doar după finalizarea studiilor liceale.

La 08 august 2014, Granaci Gheorghe, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărâri primei instanțe, în partea respingerii cerințelor acțiunii inițiale și admiterii cerințelor acțiunii reconvenționale, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie admisă integral, iar acțiunea reconvențională să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Susține că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat eronat prevederile art.74 alin.(3), (2), (3) din Codul familiei, care indică că părinții sunt obligați să-și întrețină copii minori și copii inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei pentru întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă, iar dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părți, a tutorelui copilului sau a autorităților tutelare, însă, reieșind din concluziile cuprinse în hotărârile instanțelor judecătorești, acestea au respins cerința sa cu privire la încasarea a pensiei pentru întreținerea copilului minor din contul intimated, venind astfel în contradicție cu prevederile art. 2 alin.(2) din Convenția Internațională de la New York cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989, art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994 și art. 38 alin.(2) lit. b) din Codul Familiei.

Menționează că instanțele de judecată la emiterea hotărârilor au cunoscut și au admis faptul aflării copiilor minori la domiciliul său, iar, odată ce Granaci Carolina și Granaci Denis începând cu data de 29 ianuarie 2014, au trecut la domiciliul său, dânsul a obținut dreptul prevăzut la art. 74 alin.(3) din Codul Familiei și anume dreptul de a solicita pensia alimentară pentru minorii aflați la întreținerea sa, însă, contrar normei citate, instanța de apel la emiterea deciziei a emis o practică judiciară abuzivă, unde părintele la care este stabilit domiciliul copiilor minori totodată este obligat să achite și pensia alimentară celuilalt părinte, în cuantum de 1/3 din toate veniturile sale.

La fel consideră eronate și concluziile instanței de apel precum că intimata a fost eliberată de obligația achitării pensiei de întreținere a copiilor minori, or, acestea susțineri nu au fost argumentate prin prisma cadrului legal și suportului probatoriu material.

Indică că în cadrul examinării pricinii civile atât în prima instanță cât și în instanța de apel, dânsul a solicitat părții adverse prezentarea probelor care ar confirma cu certitudine temeinicia uneia din cerințele cuprinse în acțiunea reconvențională și anume existența refuzului său de a permite plecarea copiilor peste hotarele țării, la caz, însă, nici intimata nici avocatul acesteia nu au putut prezenta probe în acest sens, astfel, punând la îndoială veridicitatea argumentelor aduse în proces în scopul admiterii acțiunii reconvenționale.

Relevă că prin decizia instanței de apel au fost lezate grav drepturile sale garantate de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Dreptului Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Afirmă că în acest sens Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a remarcat cauza *Suominen vs Finlanda* din 01 iulie 2013, cererea nr. 37801/97, prin care art. 6 al Convenției a impus ca orice hotărâre judecătorească să fie motivată, astfel încât justițiabilul să poată observa care dintre argumentele sale au fost acceptate și motivele pentru care unele cerințe au fost respinse.

De asemenea, invocă că prima instanță la emiterea hotărârii a depășit vizibil limitele judecării cauzei asupra pretențiilor părților, fiind respinsă o cerință nesolicitată de către părți și anume pretenția Anastasiei Granici, în ceea ce privește copilul minor Granici Denis, deoarece, pretențiile în acest sens nu au fost invocate în cererea reconvențională.

Consideră că erorile menționate nu pot fi ignorate de către instanța de recurs, deoarece, asemenea acte de dispoziție abuzive emise de către instanțele inferioare pot deveni o practică constantă, unde lipsa suportului probatoriu va submina încrederea în justiție a cetățenilor și vor fi afectate grav drepturile garantate de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Granaci Gheorghe, reprezentat de către avocatul Ropot Veaceslav, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Granaci Gheorghe, reprezentat de către avocatul Ropot Veaceslav, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Granaci Gheorghe, reprezentat de către avocatul Ropot Veaceslav, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Granaci Gheorghe, reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva